

**Bizonyos nem állati eredetű élelmiszerek és takarmányok behozatalára
vonatkozó fokozott hatásági ellenőrzések eljárási útmutatója
(669/2009/EK rendelet)**

1. CÉL

Harmadik országból származó bizonyos nem állati eredetű élelmiszerek és takarmányok behozatalára és fokozott hatásági ellenőrzéséről szóló 669/2009/EK rendelet I. mellékletében szereplő termékek ellenőrzése.

A 669/2009/EK rendelete I. melléklete folyamatosan módosul, az alábbi linken található jogszabálygyűjteményben megtalálható az aktuális változat:

http://www.nebih.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/elelmiszer_takarmanybiztonsag/jogszabalyok/hazajogszabalyok/elelm_jogsz.html

2. HATÁSKÖR, ÉS ÉRINTETT SZÁLLÍTMÁNYOK

Az eljárás alapja a bizonyos nem állati eredetű élelmiszerek és takarmányok behozatalára vonatkozó fokozott hatásági ellenőrzések tekintetében történő végrehajtása, valamint a jelen útmutató.

2012. november 5-én megtartott egyeztető megbeszélés alapján a NÉBIH NTAI, a NÉBIH ÉTBI és a NÉBIH ÁAI közötti feladatmegosztás szerint - a bizonyos nem állati eredetű élelmiszerek és takarmányok behozataláról és fokozott hatásági ellenőrzéséről szóló 141/2011. (XII. 23.) VM rendeletben foglalt uniós bizottsági rendeletek és határozatok kapcsán - e **feladat felelőse** és összefogója a **NÉBIH NTAI**.

A 669/2009/EK rendelet illetve a módosításait is tartalmazó egységes szerkezet az alábbi elérhetőségen találhatóak:

<http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=498878%3Acs&lang=hu&list=509991%3Acs%2C502320%3Acs%2C498878%3Acs%2C&pos=3&page=2&nbl=13&pgs=10&hwords>

Az eljárást a magyarországi beléptetés és az azt követő intézkedések során kell alkalmazni az országhatáron belépő **valamennyi, harmadik országból származó vagy ott feladott a 669/2009/EK rendelet I. sz. mellékletében felsorolt szállítmányainak** ellenőrzése során.

3. ELSŐ BELÉPTETÉSI HELYEK

„**Behozatal**”: takarmányok vagy élelmiszerek szabad forgalomba bocsátása, vagy takarmányoknak és élelmiszereknek a 2913/92/EGK rendelet 79. cikke szerinti történő szabad forgalomba bocsátására irányuló szándék a 882/2004/EK rendelet I. mellékletben említett valamely területen.

„**Beléptetés**”: a behozatal, és az áruknek a 2913/92/EGK rendelet 4. cikke (16) bekezdésének b)–f) pontjában említett vámeljáráások alá vonása, illetve vámszabad területre vagy vámszabad raktárba való beléptetése.

„**Szállítmány**” **fogalma**: azonos osztályú vagy megnevezésű, ugyanazzal az okmánnyal (okmányokkal) ellátott, ugyanazon szállítóeszközön szállított termék.

Az első beléptetési hely egy szállítmány Unióba való beléptetési helyét jelenti.

Első beléptetési helyként a bizonyos nem állati eredetű élelmiszerek és takarmányok behozataláról és fokozott hatósági ellenőrzéséről szóló 141/2011. (XII. 23.) VM rendelete alapján a jóváhagyott állat-egészségügyi határállomások listájának összeállításáról, a Bizottság állat-egészségügyi szakértői által végzett ellenőrzésekre vonatkozó egyes szabályok megállapításáról és a TRACES állat-egészségügyi egységeinek meghatározásáról szóló 2009/821/EK bizottsági határozatban szereplő magyarországi jóváhagyott növény-egészségügyi határállomások kerültek kijelölésre.

A 669/2009/EK rendelet I. számú mellékletében felsorolt szállítmányok kizárólag a kijelölt ellenőrzési pontokon léphetnek be az országba.

Az első beléptetési helyek a következő linken érhetők el:

http://ec.europa.eu/food/food/controls/increased_checks/docs/DPEs_hungary_en.pdf

4. ELJÁRÁS

„**Közös Beléptetési Okmány (KBO)**”: az élelmiszer- és takarmányipari vállalkozó vagy képviselője által kitöltendő okmány, amelyen az illetékes hatóság igazolja a hatósági ellenőrzés elvégzését.

A 669/2009/EK rendelet értelmében az importőrök vagy képviselőik előzetesen értesítik az első beléptetési helyen működő illetékes hatóságot az Európai Unió területéről kívülről érkező vagy ott feladott a rendelet I. számú mellékletében felsorolt szállítmányok fizikai

megérkezésének várható napjáról és időpontjáról, valamint a szállítmány jellegéről. Ennek érdekében a **KBO I. részét kitöltve megküldik az illetékes hatóság részére a szállítmány fizikai megérkezése előtt legalább egy munkanappal.**

Az érintett szállítmányok belépésre történő jelentkezésekor a szükséges vizsgálatok elvégzéséig a **vámhatóság feltartóztatja a szállítmányokat.**

A 141/2011. (XII. 23.) VM rendelete 4. § a) pontja alapján a zöldség, gyümölcs és egyéb feldolgozatlan növényi élelmiszer esetében a megyei kormányhivatal növény- és talajvédelmi igazgatósága, míg b) pontja értelmében a takarmány és feldolgozott élelmiszer esetében a megyei kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatósága és a járási állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrző hivatal az illetékes hatóság.

A helyben kialakult gyakorlat szerint a vámhatóság a vizsgálat köteles termék jellegének ismeretében értesíti a határállomási növény-egészségügyi hatóságot. A növény-egészségügyi határállomás takarmány és feldolgozott élelmiszer esetében értesíti az állategészségügyi határállomást, amely elvégzi a vizsgálatot (beleértve a mintavételt is) és az eredményről a tájékoztatást küld a növény-egészségügyi határállomásnak.

A bizonyos nem állati eredetű élelmiszerek és takarmányok behozataláról és fokozott hatósági ellenőrzéséről szóló 141/2011. (XII. 23.) VM rendelet alapján a **669/2009/EK rendelet mellékletében szereplő alábbi termékek feldolgozott élelmiszerek:**

- **amerikai mogyoróvaj,**
- **földimogyoró másképp elkészítve vagy tartósítva,**
- **szárított tézstafélék.**

A rendelet mellékletében szereplő többi termék zöldség, gyümölcs illetve feldolgozatlan növényi élelmiszer. Illetve szerepelt benne takarmány, takarmány-adalékanyag és előkeverék.

„Okmány- vagy iratellenőrzés”: a szállítmányt kísérő kereskedelmi okmányok, illetve adott esetben a takarmány- vagy élelmiszerjog által előírt dokumentumok vizsgálata.

„Azonossági vizsgálat”: szemrevételezéses ellenőrzés annak megállapítására, hogy a szállítmányt kísérő bizonyítványok vagy egyéb okmányok megegyeznek-e a szállítmány címkéjével és tartalmával.

„**Fizikai ellenőrzés**”: magának a takarmánynak vagy élelmiszernek az ellenőrzése, amely magában foglalhatja a szállítóeszköz, a csomagolás, a címkézés és a hőmérséklet ellenőrzését, az elemzések és laboratóriumi vizsgálatok céljára történő mintavételt és bármely egyéb ellenőrzést, amely a takarmány- vagy élelmiszerjog betartásának felülvizsgálatához szükséges.

A 669/2009/EK rendelet 8. cikke alapján **az illetékes határállomási növény-egészségügyi illetve állategészségügyi hatóságnak** az alábbi ellenőrzéseket kell elvégeznie:

I. Okmányellenőrzés: A 669/2009/EK rendelet 8. cikke (1) bekezdése a) pontja alapján **valamennyi szállítmány esetében el kell végezni.** Az okmányellenőrzés során a szállítmányt kísérő dokumentumokat kell ellenőrizni.

II. Azonosság vizsgálat és fizikai ellenőrzés: A 669/2009/EK rendelet 8. cikke (1) bekezdése b) pontja alapján azonosság vizsgálatot és fizikai ellenőrzést kell végezni az **I. számú mellékletben meghatározott gyakoriságokkal.**

5. MINTAVÉTEL

Mintavételt az alábbi jogszabályok alapján kell elvégezni:

Veszély	Érintett termék	Rendelet száma
mikotoxin	A 669/2009/EK rendelet mellékletében szereplő növényi feldolgozatlan és feldolgozott élelmiszerek és takarmányok	Élelmiszer: 401/2006/EK rendelet Takarmány: 152/2009/EK rendelet
peszticid	A 669/2009/EK rendelet mellékletében szereplő növényi eredetű élelmiszerek és takarmányok	66/2010. (V. 12.) FVM rendelet
nehézfém, toxikus fém	A 669/2009/EK rendelet mellékletében szereplő élelmiszerek és takarmányok	Takarmány: 152/2009/EK rendelet

Az előzően felsorolt jogszabályok az alábbi linken, folyamatosan frissített jogszabálygyűjteményben megtalálhatók:

http://www.nebih.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/elelmiszer_takarmanybiztonsag/jogszabalyok/hazajogszabalyok/elelm_jogsz.html

A mintavételből származó összes elemi mintát be kell küldeni a vizsgáló laboratóriumba, amely a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően készíti elő a mintát, és képi a redukált és végső mintákat (152/2009/EK rendelet szerint) illetve az ellenőrzési, kereskedelmi (érdekvédelmi) és összehasonlítási (szakértői) célokra szolgáló párhuzamos mintákat (401/2006/EK rendelet szerint).

6. VIZSGÁLATOT VÉGZŐ LABORATÓRIUMOK

mikotoxin	<p>Élelmiszer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NÉBIH Élelmiszer Toxikológiai Nemzeti Referencia Laboratórium (1095 Budapest, Mester utca 81) – Dunántúli és Duna-Tisza közti Kormány Hivatalok • Debreceni Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium (4030 Debrecen, Diószegi út 30.) – Tiszántúli Kormány Hivatalok <p>Takarmány:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Székesfehérvári Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium (8000 Székesfehérvár, Csikvári utca 15.) – Dunántúli megyei Kormány Hivatalok • Takarmányvizsgáló Nemzeti Referencia Laboratórium (1144 Budapest, Remény utca 42.) – Duna-Tisza-köze, Tiszántúli Kormány Hivatalok
peszticid	<p>Élelmiszer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NÉBIH Miskolci Növényvédőszermaradék-analitikai Laboratórium (3526 Miskolc, Blaskovics út 24.) • NÉBIH Hódmezővásárhelyi Növényvédőszermaradék-analitikai Laboratórium (6800 Hódmezővásárhely, Rárósi út 110.) • NÉBIH Szolnoki Növényvédőszermaradék-analitikai Laboratórium (5000 Szolnok, Vízpart krt. 32.)

	<ul style="list-style-type: none"> • NÉBIH Velencei Növényvédőszer-analitikai Laboratórium (2481 Velence, Ország út 23.) <p>Takarmány:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Takarmányvizsgáló Nemzeti Referencia Laboratórium (1144 Budapest, Remény utca 42.)
nehézfém, toxikus fém	<p>Élelmiszer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NÉBIH Élelmiszer Toxikológiai Nemzeti Referencia Laboratórium (1095 Budapest, Mester utca 81) <p>Takarmány:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Székesfehérvári Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium (8000 Székesfehérvár, Csikvári utca 15.) – Dunántúli megyei Kormány Hivatalok • Takarmányvizsgáló Nemzeti Referencia Laboratórium (1144 Budapest, Remény utca 42.) – Duna-Tisza-köze, Tiszántúli Kormány Hivatalok
szalmonella	<p>Élelmiszer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Élelmiszer Mikrobiológiai Nemzeti Referencia Laboratórium (1095 Budapest, Mester utca 81.) – Főváros és Pest Megyei Kormány Hivatalok • Debreceni Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium (4030 Debrecen, Diószegi út 30.) • Kaposvári Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium (7400 Kaposvár, Cseri major) • Kecskeméti Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium (6000 Kecskemét, Halasi út 34.) • Miskolci Regionális Élelmiszerlánc Laboratórium (3534 Miskolc, Stadion u. 39/A) • Veszprémi Regionális Élelmiszerlánc-mikrobiológiai Laboratórium (8200 Veszprém, Dózsa György út 33.)

A mintavételt követő laboratóriumi vizsgálatot a lehető legrövidebb idő alatt el kell végezni és az eredményközlőt haladéktalanul meg kell küldeni a mintavételt végző illetékes növény-egészségügyi illetve állategészségügyi hatóságnak.

7. TOVÁBBSZÁLLÍTÁS

A 669/2009/EK rendelet 8. cikk (2) bekezdése alapján a kijelölt beléptetési helyen működő illetékes hatóság a mintavételt követően engedélyezheti a vizsgálat köteles áru továbbszállítását. Az engedély megadásakor a kijelölt beléptetési hely illetékes hatósága **értesíti a rendeltetési hely illetékes hatóságát**, és intézkedik, hogy a szállítmány az illetékes hatóságok folyamatos ellenőrzése alatt álljon, illetve a szállítmány a fizikai ellenőrzések eredményeinek rendelkezésre állásáig jogosulatlan hozzáférés ellen védve legyen. Ha a szállítmány a fizikai ellenőrzés eredményének rendelkezésre állása előtt továbbszállításra került, akkor ki kell adni az eredeti közös beléptetési okmány hiteles másolatát.

A KBO eredetijét a vizsgálat eredményének megérkezését követően a mintavételt végző hatóság kitölti és továbbítja annak az illetékes hatóságnak, ahová a szállítmány továbbszállításra került. Az eredeti KBO-val ezt követően kerülhet sor a vámhatósági eljárásra.

8. SZÁLLÍTMÁNYOK MEGOSZTÁSA

A 669/2009/EK rendelet 12. cikke alapján a szállítmányok nem oszthatók meg a fokozott hatósági ellenőrzés befejezéséig, valamint mindaddig, amíg az illetékes hatóság intézkedését követően ki nem töltötte a KBO-t. A szállítmány ezt követő megosztása esetén szabad forgalomba bocsátásig a szállítmány minden egyes részét a KBO egy hitelesített másolati példányának kell kísélnie.

9. Az illetékes növény-egészségügyi illetve állategészségügyi hatóság által tett INTÉZKEDÉSEK

Amennyiben az okmányellenőrzés, az azonosság vizsgálat és fizikai ellenőrzés eredménye megfelelő, a szállítmány szabad forgalomba bocsátható az unión belül. Az árut a vámolást követően minden esetben a KBO eredeti példánya kíséri.

Amennyiben a hatósági vizsgálat és mintavétel eredménye nem megfelelő, a szállítmányt úgy kell tekinteni, hogy az nem felel meg a 669/2009/EK rendeletben foglalt előírásoknak. A KBO vonatkozó részének kitöltésével a vámhatóságot is értesíteni kell. A mintavevő hatóság a nem megfelelő tétel esetében további intézkedés meghozataláig zárolja a szállítmányt. A döntés lehet a szállítmány megsemmisítése, különleges kezelése, visszaküldése harmadik országba, illetve, ha sem emberi, sem állati szervezetre nem jelent veszélyt az eredeti rendeltetéstől eltérően is felhasználható.

Ha a tétel továbbszállítása engedélyezve volt, a további intézkedést is a mintavevő hatóság végzi el, értesítve a továbbszállítási hely szerinti illetékes hatóságot.

RASFF értesítés a Bizottság és a tagállamok részére (KÖTELEZŐ!)

A mintavevő hatóság a megyei kormányhivatalon keresztül haladéktalanul RASFF riasztást küld a NÉBIH részére, aki gondoskodik a Bizottság részére történő eljuttatásról.

10. KÖLTSÉGEK

A 669/2009/EK rendelet 14. cikke (2) bekezdése alapján a felmerülő költségeket a **szállítmányért felelős takarmány- és élelmiszer-ipari vállalkozó vagy képviselője fizeti meg.**

Az ellenőrzés költségeiről a vidékfejlesztési miniszter **63/2012. (VII. 2.) VM** rendelete a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő **igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól szóló rendelet ad tájékoztatást.**

A laboratóriumi vizsgálatok díjait a NÉBIH elnökének 1/2013. számú utasítása tartalmazza.

11. JELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG

Az **állategészségügyi határállomás a végzett vizsgálatokról és a vizsgálat eredményről** tájékoztatást küld az **növény-egészségügyi határállomásnak.** (TRACES rendszer bevezetését követően módosítása várható).

A mintavétel helye szerint illetékes Megyei Kormányhivatal **Növény- és Talajvédelmi Igazgatósága**, jelenti a szállítmányokat és a vizsgálati eredményeket a **NÉBIH Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság Növényi Termék Ellenőrzési Osztálya** részére, elektronikusan szerkeszthető formában **minden héten hétfőn 10 óráig**. Amennyiben nem volt szállítmány az adott héten, azt nem kell jelenteni. A beérkező jelentéseket az NÉBIH NTAI NTEO összesíti és az adott év negyedéves vizsgálatáról elektronikusan formában jelentést küld a **Bizottságnak**, továbbá a **NÉBIH Élelmiszerbiztonsági Kockázatértékelési Igazgatósága** részére.

ELOSZTÁSI LISTA

1. NÉBIH ÁÁI
2. NÉBIH ÉTbI
3. NÉBIH NTAI
4. NÉBIH ÉKI
5. Valamennyi Megyei Kormányhivatal ÉbÁI
6. Valamennyi Megyei Kormányhivatal NTI
7. VM
8. NAV vámszervei